

Statsbogtrykkeri, idet han gik ud fra, at Forretningen var saa omfattende og saa forskelligartet, at den med Held maatte kunne drives. Imidlertid blev Sagen henlagt, og den var stillet i Bero, da jeg overtog Indenrigsministeriets Ledelse. Nogen Tid efter indtraf imidlertid det Tilfælde, at Redaktør Maaløe anmodede om at maatte blive fritaget for Arbejdet med Sagen; han var blevet Kontorchef i Arbejdsgiverforeningen og fandt det ikke ret vel foreneligt med sin Stilling der at lede disse Undersøgelser. Saa har senere Begivenheder, som alle kender, lagt et saadant Beslag paa Indenrigsministeriets Arbejdskraft, at Sagen ikke har kunnet fremmes paa et nyt Grundlag; men den Anledning, som det ærede Medlem har givet, vil medføre, at den optages paa ny.

Det ærede Medlem fra Nakskov (Bresemann) talte om en Bestemmelse, hvorefter Polakkerne kunde blive her i Landet i Vinter, og betragtede dette som en beklagelig Omstændighed, som en Fare for Arbejderstanden. Det var allerede trist, at vi havde denne Indførsel af fremmed Arbejdskraft, og nu skulde den blive her ikke blot Sommer og Efteraar, men ogsaa hele Vinteren igennem. Jeg skal herom kun bemærke, at de polske Arbejders Overvintring i Aar er en Nødsforanstaltning. De russiske Polakker kan ikke komme hjem gennem Tyskland eller over Østersøen, og de østerrigske Polakker fra Galizien kan ikke, hvad der ogsaa er bekræftet af de østerrigske Myndigheder, leve i Hjemstavn, hvor Krigstilstanden har bragt Befolkningen i Nød. Overfor dem, der ikke har været i Stand til at vende hjem bl. a. for at aftjene deres Værnepligt, vilde det være lidet overensstemmende med Gæstfrihedens og Humanitetens Grundsætninger, hvis man ikke havde gjort, hvad der kunde gøres, for at lade dem faa til Livets Ophold i det Land, hvor de har tjent og arbejdet om Sommeren. Denne Nødsforanstaltnings Berettigelse tror jeg derfor ikke, der kan være Tvivl om.

Hvad i øvrigt angaar Polakspørgsmaalet, er det vistnok meget ønskeligt, at man ikke forsømmer at tænke over det Forhold, som saa ofte er fremdraget her, nemlig at dansk Arbejdskraft ikke bør gaa ledig, naar der er Arbejde at finde; Direktoratet for Arbejdsanvisningen har ogsaa stadig sin Opmærksomhed rettet herimod og har nylig sat sig i Forbindelse med „Landsudvalget for Anvendelse af

udenlandske Arbejdere“ for muligvis at bringe Sagen videre frem.

Det ærede Medlem (Bresemann) nævnte ogsaa Spørgsmaalet om Indenrigsministeriets Stilling til Kommunernes Anvendelse af deres Kapitalformue til Anlæg, idet han udtalte, at det ofte kunde være ønskeligt, at de anvendte Kapitalformuen fremfor at optage meget dyre Laan. Jeg tror neppe, jeg tager fejl i, at dette Spørgsmaal er rejst i Tilknytning til en foreliggende Sag, der vedrører Nakskov Kommunes Overtagelse af en Landejendom og dens Ønske om at anbringe Legatmidler og Kapitalformue i denne. Sagen har imidlertid, som det ærede Medlem vil vide, en særegen Karakter, idet saadanne Midlers Anvendelse jo er betinget af, at Beløbet holdes indenfor Halvdelen af Vurderingssummen, og Ministeriet har, for at kunne tage endelig Stilling til hele Spørgsmaalet, som det ærede Medlem har forhandlet med os om, tilraadet at lade foretage en ny Vurdering af den omhandlede Ejendom. Jeg skulde dog tro, at man i alt Fald i nogen Maade maatte kunne imødekomme Nakskov Kommune indenfor den Grænse, som Loven sætter.

Det ærede Medlem fra Lemvig (Sandbæk) talte om Fordelingen af Statstilskuddet til Kommunerne og ønskede, at i den Regel for Tilskuddets Fordeling, som findes i Loven, skulde Skolevæsenet sættes i Sygekassernes Sted. Som det ærede Medlem rigtigt har fremhævet, er ved Fordelingen af Statstilskuddet til Amtsråds-kredsene Lønningerne til Skolevæsenet medtagne, medens, naar Amtsrådene fordele Tilskuddet videre til Sognekommunerne, Sygekasserne træder i Skolevæsenets Sted. I Anledning af det ærede Medlems Udtalelse har jeg ladet undersøge, hvorledes denne Ordning er fremkommet. Det kan imidlertid ikke helt ses af Rigsdagstidenden for det Aar, da dette Spørgsmaal blev forhandlet. Den vedtagne Ordning blev truffet ved en tredje Behandling, og under Forhandlingen var der et Medlem af Tinget, det tidligere Medlem fra Gudme, som fremhævede Ønskeligheden af, at Skolevæsenet blev taget med, men hverken den daværende Kultusminister eller Ordføreren udtalte sig derom, og man kan ikke se, hvad der har været bestemmende for Tinget, da det besluttede, at det skulde være Sygekasserne og ikke Skolevæsenet.

Det ærede Medlem har spurgt mig, om jeg vilde rejse dette Spørgsmaal alene. Det tør jeg ikke paa det Stadium, hvorpaa Overvejelserne for Øjeblikket befinder